

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите - Пловдив

РЕШЕНИЕ № 4 -IV/2025 год. по оценка на въздействието върху околната среда

На основание чл.99, ал.2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл.19, ал.2, т.1, т. 3 във връзка с чл. 18, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС) и във връзка с чл.31, ал.4 от Закона за биологичното разнообразие, чл.40, ал.3 и ал.4 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС)

НЕ ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение (ИП): „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли в концесионна площ „Иванчова чука“ (210.249 дка), землище на с. Първенец, община Родопи, област Пловдив”

Възложител: „Толи“ ЕООД, ЕИК 010447170, с. Първенец, ул. „Съединение“ 41

Кратко описание на инвестиционно предложение:

Инвестиционното предложение предвижда изграждане на кариера за добив и преработка на пясъци и дребни чакъли в границите на находище „Иванчовата чука“, в землището на с. Първенец, община Родопи, област Пловдив.

Находището обхваща два участъка – „Иванчовата чука – изток“ и „Иванчовата чука – запад“ с обща площ 210,249 дка., от които 195,369 дка са определени за добивна площ и 14,880 дка – за съпътстваща площ (терени за разполагане на използваната механизация, фургони, насипища и др.).

Находището е разположено на около 1,2 км северно от с. Първенец, 2,4 км югоизточно от с. Златитрап и 2,5 км югозападно от кварталите на гр. Пловдив – Коматев и Прослав.

Източната граница на находището (отстоянието от края на добивните полета) се намира на 60 – 85 м от коритото на реката и на 15 м – 25 м от петата на лявата дига от корекцията на р. Първенецка (Дермендере). Северната граница преминава по сервитута на отводнителен канал.

Координатен регистър на находище „Иванчовата чука“, землище на с. Първенец, община Родопи, област Пловдив. Координатна система БГС2005; площ: 195382 м²

№ по ред	Изработка	X	Y
1	Ш22	4662714.7	430365.6
2	Ш20	4662768.7	430505.6
3	Ш23	4662806.4	430637.3
4	Ш4	4662772.7	430800.3
5	Ш3	4662742.8	430927.9
6	Ш16	4662588.7	430886.2
7	Ш15	4662493.7	430862.4

№ по ред	Изработка	X	Y
8	Г8	4662393.0	430836.4
9	Г11	4662340.3	430821.1
10	Ш14	4662196.6	430780.1
11	Ш11	4662116.8	430758.7
12	Г16	4662146.5	430707.8
13	Г3	4662148.3	430683.4
14	Ш12	4662114.1	430659.4
15	Г1	4662132.1	430630.4
16	Г17	4662172.3	430578.6
17	Г20	4662221.1	430561.8
18	Ш13	4662221.0	430684.7
19	И21	4662247.8	430674.4
20	Ш18	4662245.5	430743.9
21	И22	4662285.2	430748.7
22	Ш19	4662333.8	430742.5
23	И23	4662329.8	430703.5
24	Г25	4662322.4	430651.3
25	Г28	4662362.0	430549.3
26	Г7	4662428.3	430545.7
27	Г6	4662481.3	430537.4
28	И5	4662637.0	430523.8
29	Ш35	4662635.8	430368.7

В писмо изх. № на МЕ Е-26-Т-360/14.06.2018г. е изразено, че Специализирана експертна комисия (СЕК) при Министерство на енергетиката е разгледала на 17.02.2016г. представения геоложки доклад за резултатите от търсенето и проучването на пясъци и чакъли годни за добив на кварц-фелшпатови пясъци и дребни чакъли за пълнеж на бързи филтри за пречистване на води за промишлени нужди, през 2012-2013г., в проучвателна площ „Иванчова чука“, община Родопи, съгласно Разрешение № 153/10.11.2011г. на министъра на МЕ и с изчисление на запасите и ресурсите в находище на пясъци и чакъли „Иванчова чука“ по състояние към 01.01.2014г. С протокол № НБ-14/17.02.2016г. СЕК е приела резултатите от проучването, представени в Геоложкия доклад.

С писмо изх. № на МЕ Е-26-Т-360/14.06.2018г. до „Толи“ ЕООД с копие до РИОСВ-Пловдив е изразено че неправилно е изписана група подземно богатство и че същата следва да се чете и приеме като неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали – група подземни богатства по чл. 2, ал.1, т.2 от Закона за подземните богатства. В същото писмо е посочено, че останала част от текста остава непромена, както и че с протокол № НБ-14/17.02.2016г. СЕК е приела резултатите от проучването, представени в Геоложкия доклад.

Предвиденият срок за експлоатация на находище „Иванчова чука“ е 35 години. Утвърдените геоложки запаси и ресурси са 2 774 594 м³. Заложеният годишен добив на баластра е 50 000 м³.

Основни характеристики на етапа на експлоатация на инвестиционното предложение:

Откривни работи – Откривните работи ще се извършват ежегодно, като обемът на иззетата откривка ще бъде различен в зависимост от това, в кое добивно поле се осъществява добивът. Откривката ще се премахва селективно с булдозер. Товаренето на откривката, след събирането ѝ с булдозера, ще се извършва с челен товарач (фадрома). Отстранената откривка ще се транспортира с автосамосвали и ще се депонира в границите на утвърдените запаси върху собствен терен, съседен на експлоатирания през годината участък и ще се използва за техническа рекултивация на дъното на кариерата. Изчислената откривка е 191 503 м³.

Добивни работи – Предвидено е добивът да се извършва над статичното водно ниво. Добивът на баластра ще се извършва на три работни стъпала. Добивът на суровината от работно стъпало ще се извършва в посока североизток – югозапад, а придвижването на фронта на добивните работи в посока северозапад – югоизток. Кариерата ще функционира при следните параметри: ъгъл на устойчивия откос на кариерата 55° при фронт от 10 м; височина на работното стъпало – от 2 до 7 м, средно 5 м; изземване на суровината чрез прокарване на траншеи, които ще завършват с площадки, на които ще се разположат багерите; максимална дължина на работен фронт 20 м.

Пясъците и чакълите ще се изземват с багер и ще се транспортират с два броя автосамосвали до промишлена площадка за просъхване и продажба.

Технологията на преработка ще включва следните операции:

- претрошаване на едрите чакъли с роторна трошачка фракция 0,00 – 75,00 на територията на участъците от находището;
- транспортиране на едрите чакъли до ТМСИ;
- претрошаване с челюстна трошачка фракция 0,00 – 25,00;
- преминаване през сито 0,00 – 25,00;
- преминаване надситовия материал през конусна трошачка;
- преминаване през сито за отделяне на фракции 5,00 – 25,00;
- преминаване през двуделен класификатор за отделяне на фракция 0,16 – 5,00 и шлам.

При преминаването през ситата става и първично умиване. След това получената готова продукция от фракции 5,00 – 25,00 и 0,16 – 5,00 ще се складира на купове за експедиране.

При добивните дейности след стартиране използването на мобилната сепарираща инсталация ще се използва до 200 куб.м дневно вода (1 куб.м вода за 1 куб.м баластра) за измиване на материала при преминаване през ситото и оросяване при запрашеност.

Водата ще се черпи от изграден на терена басейн с обем 72 куб.м, облицован с водонепропусклив материал, който ще се захрани първоначално и допълва постоянно с подземна вода от сондажен кладенец в ПИ 59032.14.120, с. Първенец, общ. Родопи.

Промислените отпадъчни води, образувани при промивката на добитият материал, заедно с глинестия шлам ще се отвеждат в утаечен басейн и ще се използват в оборотен цикъл, след пречистване. Избистрената вода от басейна отново ще се подава за промивка на материала в миячно-сортировъчната инсталация.

След просъхване на отмитата глина в котлованите на кариерата, върху нея равномерно ще се разстила откривката. Разстилането на откривката е крайна цел на техническата рекултивация.

Рекултивация – На територията на находището ще бъде извършена техническа и биологична рекултивация на отработените пространства, като се предвижда и извършване на поетапна рекултивация след приключване на всяко добивно поле.

Площта на находище „Иванчова чука“ обхваща:

Имот №	Трайно предназначение	НТП на имота	Кат.	Площ на имота в дка	Засегната площ в дка	Вид собственост	Стар номер
11.205	Селско стопанство	ПОЛСКИ ПЪТИЩА		1,601	0,027	Общинска публична	011205
11.301	Добив полезни изкопаеми	Напоителни канали		39,505	0,106	Държавна частна	011301
12.309	Добив полезни изкопаеми	Напоителни канали		7,151	0,136	Държавна частна	012309
14.1	Селско стопанство	Изоставени орни земи	IV	14,830	14,788	Частна	014001
14.2	Селско стопанство	НИВИ /ОРНА ЗЕМЯ/	IV	1,963	1,963	Частна	014002
14.3	Селско стопанство	НИВИ /ОРНА ЗЕМЯ/	IV	1,960	1,860	Частна	014003

14.4	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	1,960	1,916	Частна	014004
14.5	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	16,552	16,552	Частна	014005
14.9	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	12,250	12,250	Частна	014009
14.12	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	1,470	1,470	Частна	014012
14.13	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	1,177	1,177	Частна	014013
14.14	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	1,176	1,176	Частна	014014
14.15	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	0,814	0,814	Частна	014015
14.16	Селско стопанство	Лозови насаждения /нетерасирани/		X	0,814	0,814	Частна	014016
14.17	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	0,814	0,814	Частна	014017
14.18	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	1,862	1,862	Частна	014018
14.19	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	1,173	1,173	Частна	014019
14.20	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	2,940	2,940	Частна	014020
14.21	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	1,470	1,470	Общинска частна	014021
14.22	Селско стопанство	Временно неизползувани орни земи		X	5,249	3,718	Общинска частна	014022
14.23	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	0,632	0,525	Общинска частна	014023
14.30	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	5,700	5,700	Частна	014030
14.37	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	X	0,980	0,980	Частна	014037
14.39	Селско стопанство	Изоставени орни земи		IV	1,957	1,953	Частна	
14.40	Селско стопанство	ПАСИЩА, МЕРИ		IV	2,578	1,460	Общинска публична	014040
14.46	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	4,700	4,698	Частна	014046
14.56	Селско стопанство	Изоставени орни земи		IV	9,718	9,580	Частна	014056
14.59	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	1,211	0,314	Стопанисвано от общината	014059
14.60	Селско стопанство	Кариери за пясък, чакъл и глини за стр. керамика			174,679	26,194	Общинска публична	014060
14.61	Селско стопанство	Лозови насаждения /нетерасирани/		IV	3,000	3,000	Частна	014061
14.62	Селско стопанство	НИВИ ЗЕМЯ/	/ОРНА	IV	3,000	2,777	Частна	014062
14.66	Селско стопанство	Лозови насаждения /нетерасирани/		IV	6,125	6,125	Частна	014066
14.67	Селско стопанство	Лозови насаждения /нетерасирани/		IV	6,125	6,125	Частна	014067
14.68	Селско стопанство	Лозови насаждения /нетерасирани/		IV	6,125	6,125	Частна	014068

14.69	Селско стопанство	Лозови насаждения /нетерасирани/	IV	6,124	6,124	Съсобственост	014069
14.70	Селско стопанство	НИВИ /ОРНА ЗЕМЯ/	X	7,350	7,350	Съсобственост	014070
14.120	Селско стопанство	Селскостопански летища	IV	31,874	31,736	Частна	014120
14.201	Селско стопанство	ПОЛСКИ ПЪТИЩА		24,920	1,262	Общинска публична	
14.203	Селско стопанство	ПОЛСКИ ПЪТИЩА		0,732	0,732	Общинска публична	014203
14.251	Селско стопанство	ПОЛСКИ ПЪТИЩА		7,283	3,495	Общинска публична	014251
14.252	Селско стопанство	ПОЛСКИ ПЪТИЩА		0,838	0,838	Общинска публична	014252
14.253	Селско стопанство	ПОЛСКИ ПЪТИЩА		3,339	1,947	Общинска публична	014253
14.254	Селско стопанство	ПОЛСКИ ПЪТИЩА		1,053	1,053	Общинска публична	014254
14.313	Селско стопанство	НИВИ /ОРНА ЗЕМЯ/	IV	18,100	17,259	Частна	
15.301	Добив полезни изкопаеми	Напоителни канали		16,761	0,866	Държавна частна	015301

По таблица общата засегната площ възлиза на 215,244 дка. Тъй като площта засяга ГНК Въча-III-Долнокричимски - Канал М-1 по Устинско дере от НС „Въча“ и Канал отклонение от ГНК, както и пътищата около тях са извършени корекции свързани с изключване на засегнатите имоти и части от засегнатите имоти в резултат, на което концесионната площ достига размер от 210,249 дка.

Площта, в която се предвижда да се реализира инвестиционното предложение **не попада в границите на защитени зони от мрежата НАТУРА 2000 и в защитени територии, съгласно Закона за защитените територии.** Най-близо до местоположението на предвиденото за реализиране инвестиционно предложение е защитена зона е BG0001033 "Брестовица" за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена със Заповед №РД-381/15.05.2020 г. (ДВ бр.50/02.06.2020 г.) на Министъра на околната среда и водите.

Инвестиционното предложение подлежи на оценка за съвместимостта му с предмета и целите на опазване на защитените зони по реда на чл.31 ал.4 във връзка с ал.1 от Закона за биологичното разнообразие. След преглед на представената информация и на основание чл.40, ал.3 от Наредбата по ОС, въз основа на критериите по чл.16 от нея е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която, предвид местоположението, характера и мащаба инвестиционното предложение, реализацията му няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, поради следните мотиви:

- Инвестиционното предложение ще бъде реализирано извън границите на защитени зони от мрежата НАТУРА 2000, поради което с реализацията му не се очаква пряко унищожаване, увреждане или влошаване състоянието на видовете, предмет на опазване на най-близката защитена зона BG0001033 „Брестовица“.

- Поради това и отдалечеността на имотите от защитената зона, както и предвид липсата на пробивно-взривни дейности, няма вероятност осъществяване на ИП да доведе до безпокойство на видовете, предмет на опазване в защитената зона и до намаляване на благоприятното им природозащитно състояние.

- Реализирането на инвестиционното предложение не предполага генериране на емисии и отпадъци във вид и количества, които могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитената зона и нейните елементи.

В хода на процедурата по ОВОС качеството на доклада по ОВОС е подлаган на оценка въздействието върху околната среда четири пъти, проведени са три обществени обсъждания, като два пъти доклада е бил връщан за изясняване на нови факти, които постъпват след обществените обсъждания. Отрицателна оценка на качеството на Доклада по ОВОС е поставяна веднъж, във връзка с отрицателно становище от компетентен орган БД ИБР, както следва:

Качеството на доклада по ОВОС е оценено положително с писмо изх. № ОВОС-226/29.10.2019г. на РИОСВ-Пловдив като са дадени указания за организиране и провеждане на обществено обсъждане. След проведено на 23.09.2020г. общественото обсъждане, са внесени становища, както против, така и за осъществяването на ИП, с писмо изх. № ОВОС-226-257/22.10.2020г. на основание чл. 35 и чл. 36 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), на възложителя е указано, че с цел изясняване на факти и обстоятелства, касаещи ИП е необходимо да се преработи и допълни Доклада по ОВОС.

В РИОСВ-Пловдив е постъпил допълнен ДОВОС, който е оценен положително и е организирано ново обществено обсъждане. От проведеното обществено обсъждане на 07.04.2023г и съгласно предоставения протокол от възложителя, на основание чл. 17, ал.4 от Наредбата за ОВОС, са постъпили по време и след общественото обсъждане множество възражения, както подписка от лица, които са против осъществяването на ИП.

Във връзка с резултатите от проведено обществено обсъждане на ДОВОС, с цел изясняване на факти и обстоятелства докладът по ОВОС е върнат за преработване, на основание чл. 35 и чл. 36 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) с писмо изх. № ОВОС-226-337/19.05.2023г.

Допълненият Доклад по ОВОС е представен в РИОСВ-Пловдив на 23.01.2024г.

С писмо изх. № ОВОС-226-352/22.04.2024г. ДОВОС е оценен отрицателно, във връзка с дадената отрицателна оценка от страна на БД ИБР поради констатирани забележки по предоставената информация в ДОВОС касаеща повърхностни и подземни води. Част от забележките касаят разминаване в представената информация за статично водно ниво на подземните води в района.

Допълнения Доклад по ОВОС е представен в РИОСВ-Пловдив на 05.08.2024г.

- В изпълнение изискванията на чл. 14, ал.2, т.1, буква „а“ от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС) е проведена консултация с РЗИ-Пловдив, относно значимостта на положителните и отрицателни въздействия върху човека и възможния здравен риск при реализацията на инвестиционното предложение.

С писмо изх. № 10-211-1/02.09.2024 г. РЗИ-Пловдив изразява, че предвид множество възражения от страна на населението по отношение реализацията на горепосоченото инвестиционно предложение, РЗИ-Пловдив счита, че с оглед недопускане на дискомфорт и вредно въздействие върху здравето на хората, в хода на всички етапи от реализация на ИП, е необходим строг контрол от страна на компетентните органи за спазване на националното и европейско законодателство, включително и по отношение на заложените мерки от страна на възложителя. РЗИ-Пловдив приема представения допълнен Доклад за ОВОС по отношение на направените в него анализи и оценка на значимостта на въздействието на инвестиционното предложение върху факторите на жизнената среда и оттам върху здравето на хората.

- На основание чл.14, ал.11 от Наредбата за ОВОС при оценяване качеството на доклада по ОВОС са изискани становища по компетентност от Басейнова дирекция „Източнобеломорски район“, Областна дирекция „Земеделие“ – Пловдив, Агенция пътна инфраструктура, Напоителни системи ЕАД Клон Марица.

- С писмо изх. № ПУ-01-1204(15)/04.11.2024г. БД ИБР дава становище с положителна оценка за качеството на доклада по ОВОС.

- С изх. № РД-09-333#18/06.12.2024г. Напоителни системи клон Марица изразяват становище, че концесионният контур на кариерата е на отстояние на около 20 метра от хидроелиоративните съоръжения. Като заключение е изразено, че Напоителни системи, не е компетентен орган за изразяване на становище по Допълнения доклад по ОВОС за заявеното ИП.

- Областна дирекция „Земеделие“ Пловдив с писмо до РИОСВ-Пловдив същото заведено с вх. № О-2516/28.08.2024г. е изразено следното:

„От предоставената документация е видно, че половината концесионна площ обхваща поземлени имоти от четвърта категория земеделска земя, с начин на трайно ползване – ниви, поддържани лозови насаждения и други обработваеми земи.

Съгласно Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/ земеделските земи са основно национално богатство и се използват само за земеделски цели.

Предназначението на земеделските земи е за производство на растителна продукция и паша на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето.

На основание гореизложеното инвестиционно намерение за обект: „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли в концесионна площ „Иванчова чука“ /210,249 дка/“, землище на с. Първенец, община Родопи **противоречи на разпоредбата на Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/.**“

С писмо изх. № 32-00-166/03.09.2024г. Агенция пътна инфраструктура изразява, че **не съгласува ДОВОС** за ИП: „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли в концесионна площ „Иванчова чука“, землище на с. Първенец, общ Родопи, обл. Пловдив“ с възложител „Толи“ ООД. Добавено е, че възложителят не е предложил допълнителни инвестиции и конкретни мерки, необходими за осъществяване на дейностите му по концесията. Такава инвестиция се явява осигуряването на пътна връзка с републикански път. Транспортирането на добитата суровина е съставна част от инвестиционното намерение. Практиката показва, че съгласно нормативните изисквания на *Закона за подземните богатства*, за добива им се изготвя Цялостен работен проект (ЦРП) за срока на концесията. Същият разглежда усвояването на запасите от находището. Съпътстващите дейности, в частност – транспортирането на добитото подземно богатство и определяне местоположението на пътна връзка с път от републиканската пътна мрежа, не са обект на ЦРП.

Част от въпросите поставени в хода на провеждане на общественото обсъждане и в становище от Басейнова дирекция ИБР (ОВОС-226-352/22.04.2025г.), засягат статично водно ниво. Във връзка с възникналия въпрос за изясняване данните за статичното водно ниво в територията, обект на инвестиционното предложение от възложителя са предприети действия за прокопаване на наблюдателен шурф, еднократно. Разработката е планирана и извършена единствено за целите на проучване на слоевете на концесионната площ в дълбочина и за да се отговори чрез измерими доказателства на въпросите и опасенията на засегнатата общественост и компетентните органи. Данните са отразени в допълнения Доклада по ОВОС, където съгласно описаното:

На 30.07.2024г. е изграден наблюдателен шурф (изкоп) с дълбочина 13 м. Кординатите на избраното местоположение са: Координатна система WGS84: N 42°5'41.68" E 24°39'44.32"

За направата на шурфа е използван верижен багер. При изкопаването са констатирани следните геоложки слоеве, отгоре надолу:

- от 0,1 до 0,4 м песъкливо - глинеста почва;
- от 0,4 до 1,6 м глини;
- от 1,6 до 4,3 м бежовоохрени дребно до среднозърнести пясъци;
- от 4,3 до 13,0 м разнокъсови чакъли и пясъчни пластове и слоеве.

За достигане на максимална дълбочина и осигуряване на безопасност на хора, техника и самата разработка, теренът е подкопаван двутерасно. Достигната е дълбочина от 13 м, констатирана чрез метрична ролетка и лазерно устройство. До дъното на шурфа (изкопа)- 13 м. не са констатирани водоприитоци на подземни води.

След положителна оценка на качеството на ДОВОС е организирано и проведено ново обществено обсъждане, като видно от представения протокол от възложителя съгласно чл. 17, ал.4 от Наредбата за ОВОС и подписа на граждани е протекло при изключително засилен обществен интерес.

След проведените обществени обсъждания с нито едно от становищата по чл. 17, ал.5 във връзка с чл.17, ал.7 възложителят не възлага по своя преценка допълване на доклада за ОВОС, като в тази връзка се отказва от правото си за допълване на доклада по ОВОС.

След проведеното обществено обсъждане на 07.04.2025г. в РИОСВ-Пловдив е представено становище на Община Родопи с вх. № ОВОС-226-384/09.04.2025г. с приложен

към него констативен протокол. Констативният протокол е съставен от служители на Община Родопи - експерт екология и експерт ВК и експерт от БД ИБР. Протоколът е съставен на 07.04.2025г. и е с цел проверка на нивото на подпочвените води в част от имот № 59032.14.60, с. Първенец, община Родопи, попадащ в площта на ИП „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли“ площ „Иванчова чука“.

Съгласно протокола са направени три броя изкопи:

- №1 с размери 1,5м.-1,8м. широчина, 1,5 м дължина и 1,0 м дълбочина. С констатирана дълбочина на подпочвени води – около 1 метър от ниво терен.
- №2 с размери 1,5м.-1,8м. широчина, 1,5 м дължина и 1,0 – 1,5 м дълбочина. С констатирана дълбочина на подпочвени води – около 1 метър от ниво терен.
- №3 с размери 2,0м. широчина, 3,5 – 4 м. м дължина и 1,5 – 2 м дълбочина. С констатирана дълбочина на подпочвени води – около 1.8 метра от ниво терен.

На база на всички факти и обстоятелства осъществяването на инвестиционното предложение „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли в концесионна площ „Иванчова чука“ (210.249 дка), землище на с. Първенец, община Родопи, област Пловдив“, **не се одобрява, поради следните МОТИВИ поотделно и в тяхната съвкупност:**

1. По чл. 19, ал.2, т.1 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда*

1.1 Тъй като инвестиционно предложение се разглежда в неговата цялост и транспортирането на добития материал е част от ИП, то транспортът не може да се разглежда като отделно инвестиционно предложение, затова в хода на процедурата по ОВОС е изискано становище от компетентната институция Агенция пътна инфраструктура (АПИ).

Със свое писмо АПИ категорично изразява, че не съгласува ДОВОС за ИП: „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли в концесионна площ „Иванчовата чука“, землище на с. Първенец, общ Родопи, обл. Пловдив“ с възложител „ТОЛИ“ ООД.

Изразено е и, че възложителят не е предложил допълнителни инвестиции и конкретни мерки, необходими за осъществяване на дейностите му по концесията. Такава инвестиция се явява осигуряването на пътна връзка с републикански път. Транспортирането на добитата суровина е съставна част от инвестиционното намерение. Практиката показва, че съгласно нормативните изисквания на *Закона за подземните богатства*, за добива им се изготвя Цялостен работен проект (ЦРП) за срока на концесията. Същият разглежда усвояването на запасите от находището. Съпътстващите дейности, в частност – транспортирането на добитото подземно богатство и определяне местоположението на пътна връзка с път от републиканската пътна мрежа, не са обект на ЦРП.

Предвид горното не може да се гарантира, че с плана за изпълнение на мерките за предотвратяване, намаляване или ликвидиране на значителни отрицателни въздействия ще се постигне спазване на нормите за качество на околната среда и опазване на човешкото здраве.

1.2 След вече възникналия въпрос в хода на провеждане на процедурата по ОВОС по отношение на разминаване данни касаещи статично водно ниво, което е от значение за изхода на процедурата, докладът по ОВОС е върнат по реда на АПК за да бъде изяснена получената допълнителна информация в хода на обществено обсъждане. Предоставен е от възложителя допълнен доклад по ОВОС, където е отразено, че е направен наблюдателен шурф като е достигната дълбочина от 13 м, констатирана чрез метрична ролетка и лазерно устройство. До дъното на шурфа (изкопа) 13 м. не са констатирани водоприитоци на подземни води.

В допълнение Община Родопи е извършила проверка на 07.04.2025г., като е съставен констативен протокол. Проверката е целяла да се провери нивото на подпочвените води. Видно от предоставената информация са направени три броя изкопи:

- №1 с размери 1,5м.-1,8м. широчина, 1,5 м дължина и 1,0 м дълбочина. С констатирана дълбочина на подпочвени води – около 1 метър от ниво терен.
- №2 с размери 1,5м.-1,8м. широчина, 1,5 м дължина и 1,0 – 1,5 м дълбочина. С констатирана дълбочина на подпочвени води – около 1 метър от ниво терен.

- №3 с размери 2,0 м. широчина, 3,5 – 4 м. дължина и 1,5 – 2 м дълбочина. С констатирана дълбочина на подпочвени води – около 1.8 метра от ниво терен.

Съгласно чл. 118а от *Закона за водите* за опазване на подземните води от замърсяване, според БД ИБР (съгласно писмо с вх. № ОВОС-226-11/21.06.2019г. и писмо с вх. № ОВОС-226(278)/03.01.2023г.) следва да не се разкриват подземни води на повърхността.

Според БД ИБР, съгласно писма с вх. № ОВОС-226-11/21.06.2019г. и вх. № ОВОС-226(278)/03.01.2023г., част от ресурсите и вероятни запаси попадат под нивото на подземните води и в тази връзка добивните работи трябва да се извършват само над нивото на подземните води в района на находището.

Между данните предоставени с ДОВОС и проучванията инициирани и изпълнени от Община Родопи за проверка на нивото на подпочвените води в района, може да се отчете, че такива води се разкриват и на по-малка дълбочина. В този случай при предвидените добивни дейности описани в ДОВОС е напълно вероятно да бъдат разкрити подземни води на повърхността, като в тази връзка, докладът по ОВОС не съдържа, категорични данни и обосновани изводи и анализи, които да доказват по недвусмислен начин, че на дълбочина от 13 м не са констатирани водоприитоци на подземни води.

Предвид горното не може да се гарантира, че добивът ще се извършва над статичното водно ниво, както и че с плана за изпълнение на мерките за предотвратяване, намаляване или ликвидиране на значителни отрицателни въздействия ще се гарантира спазването на нормите за качество на околната среда и опазване на човешкото здраве.

2. По чл. 19, ал.2, т.3 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (Наредбата за ОВОС)*:

2.1 Областна дирекция „Земеделие“ Пловдив с писмо до РИОСВ-Пловдив, заведено с вх. № О-2516/28.08.2024г. е изразила, че от предоставената документация е видно, че половината концесионна площ обхваща поземлени имоти от четвърта категория земеделска земя, с начин на трайно ползване – ниви, поддържани лозови насаждения и други обработваеми земи. Съгласно *Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/* земеделските земи са основно национално богатство и се използват само за земеделски цели. Предназначението на земеделските земи е за производство на растителна продукция и паша на добитък по начин, неувреждащ почвеното плодородие и здравето. Предвид това инвестиционно намерение за обект: „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли в концесионна площ „Иванчова чука“ /210,249 дка/, землище на с. Първенец, община Родопи **противоречи на разпоредбата на Закона за опазване на земеделските земи /ЗОЗЗ/.**

Депозираното становище на Областна дирекция „Земеделие“ Пловдив съдържа данни, че така разглежданото ИП в доклада по ОВОС е в противоречие на ЗОЗЗ.

Предвид становището на Областна дирекция Земеделие е изпратено запитване до Директора на Дирекция поземлени отношения и комасации към Министерство на земеделието и храните (МЗХ) с изх. № ОВОС-226-375/13.03.2025г. с искане за становище за наличие или липса на недопустимост на ИП спрямо действащи нормативни или административни актове с посочване на конкретни законови разпоредби и излагане на подробни мотиви.

С писмо до РИОСВ-Пловдив с вх. № ОВОС-226-399/30.04.2025г. е постъпило становище от МЗХ, в което е изразено, че следва да се има предвид разпоредбата на чл.2, ал.3 от ЗОЗЗ, съгласно която промяната на предназначението на земеделските земи се допуска само по изключение при доказана нужда и при условия и по ред, определени с ЗОЗЗ.

2.2 Освен гореописаните писмените становища, в хода на процедурата са постъпили и становища от граждани, организации, сдружение с нестопанска цел, общинска администрация, които декларират принципно несъгласие (част от които с изложени мотиви по законосъобразност) и са против реализацията на ИП „Изграждане на кариера за добив на пясъци и дребни чакъли в концесионна площ „Иванчовата чука“, землище на с. Първенец, общ Родопи.

Представени са и Решения на Общински съвет „Родопи“ против заявеното ИП - Решение № 286 прието с протокол № 18 от 29.11.2018г.; Решение № 1 прието с протокол № 01 от 30.01.2020г.; Решение № 4 прието с протокол № 01 от 27.01.2021г.; Решение № 93 прието с протокол № 02 от 31.03.2023г.; Решение № 45 прието с протокол № 04 от 04.04.2025г.

Съгласно предоставено становище от Община Родопи с вх. № ОВОС-226-384/09.04.2025г., категорично е изразено, че заявеното ИП се явява недопустимо спрямо приетия „План за интегрирано развитие“ на Община Родопи 2021-2027г., тъй като община Родопи планира закриване на кариерни дейности и развитие на територията на общината „за отдих и култура“.

Съгласно същото становище на Община Родопи с вх. № ОВОС-226-384/09.04.2025г., ИП се явява и в противоречие според Плана за управление на речните басейни (ПУРБ), мярка НУ_3 с действие към нея с код НУ_3_1, които важат за всички речни басейни, а не за определен район или водни тела. Според забраната за добив на инертни материали добивът на инертни материали не може да е на по-малко от 50 м. от бреговете на реките и тъй като ИП е в непосредствена близост до р. Първенецка същото се явява в противоречие според Плана за управление на речните басейни (ПУРБ), мярка НУ_3 с действие към нея с код НУ_3_1.

3. С решение от 12.05.2025г., отразено в Протокол № 4/12.05.2025г., Екологичният експертен съвет при РИОСВ-Пловдив предлага да не се одобри осъществяването на инвестиционното предложение.

Решението може да бъде обжалвано чрез РИОСВ-Пловдив пред Министъра на околната среда и водите и/или Административния съд в района, на който е постоянния адрес или седалището на Възложителя, в 14-дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица и организации по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

ИВАЙЛО ЙОТКОВ

Директор на РИОСВ - Пловдив

19-05-2025г.